

Bruxelles, 20 martie 2023
(OR. en)

7264/23

COASI 59
ASIE 26
CFSP/PESC 417
COHAFA 31
DEVGEN 60
SUSTDEV 44
COPS 125
POLMIL 50
MIGR 90

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	20 martie 2023
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	7191/23, 7234/23
Subiect:	Afganistan – Concluziile Consiliului (20 martie 2023)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind Afganistanul, astfel cum au fost aprobate de Consiliu la cea de a 3941-a reuniune a sa, din 20 martie 2023.

Concluziile Consiliului privind Afganistanul

1. Uniunea Europeană își reafirmă angajamentul principal față de pace și stabilitate în Afganistan și față de sprijinirea poporului acestei țări. Este în interesul întregii comunități internaționale să existe stabilitate în Afganistan, pentru a se preîntâmpina instabilitatea regională, amenințările teroriste, strămutarea forțată și migrația ilegală.
2. UE reafirmă importanța și valabilitatea criteriilor de referință prezentate în concluziile Consiliului din 15 septembrie 2021 pentru politicile și măsurile cabinetului interimar numit de talibani. UE le solicită din nou talibanilor, în interesul poporului afgan, să respecte și să apere toate drepturile omului, precum și să faciliteze exercitarea acestora, să combată încălcările drepturilor omului și abuzurile împotriva acestora, să instituie un guvern reprezentativ și incluziv, să nu lase ca Afganistanul să servească drept bază pentru găzduirea, finanțarea sau exportarea terorismului, să ofere acces umanitar neîngrădit și nediscriminatoriu și să permită în continuare deplasarea în condiții de siguranță, securitate și ordine către și dinspre Afganistan.
3. UE regretă că, de la răsturnarea, în august 2021, a guvernului constituțional, acțiunile și deciziile talibanilor au dus la înrăutățirea dramatică a situației drepturilor omului și a situației politice, economice și umanitare a poporului afgan, îndeosebi a femeilor și a fetelor, deși talibanii își luaseră angajamentul că nu se va întâmpla așa ceva. Este vorba de încălcări continue și sistematice ale drepturilor civile, politice, sociale, economice și culturale ale poporului afgan, așa cum sunt recunoscute în tratatele internaționale la care Afganistanul este stat parte. Talibanii poartă întreaga responsabilitate pentru consecințele acțiunilor, ordinelor și deciziile lor, precum și pentru lipsa lor de legitimitate pe plan național și internațional.

4. UE este îngrijorată de relatările despre încălcarea sistematică a drepturilor omului, mai ales ale femeilor, fetelor și băieților, ale persoanelor care aparțin minorităților etnice și religioase, ale persoanelor LGBTI, ale apărătorilor drepturilor omului, ale jurnaliștilor și altor lucrători din mass-media, ale fostelor forțe de securitate și ale foștilor politicieni, în ciuda așa-numitei amnistii anunțate de talibani. UE condamnă cu tărie aceste încălcări. Trebuie să se asigure tragerea la răspundere pentru încălcările drepturilor omului și abuzurile împotriva acestora, precum și pentru încălcările dreptului internațional. În acest sens, UE reamintește că Afganistanul este parte la Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale. UE și statele sale membre sunt dispuse să ia în considerare activarea mecanismelor care permit tragerea la răspundere, astfel cum se prevede în tratatele privind drepturile omului la care Afganistanul este stat parte.
5. Instituționalizarea de către talibani a discriminării sistematice și pe scară largă pe criterii de gen reprezintă un motiv serios de preocupare, fiind unică în lume. UE condamnă cu fermitate deciziile talibanilor care au dus la deteriorarea generală a situației femeilor și fetelor prin excluderea lor din viața publică și prin faptul că li se neagă drepturile omului, inclusiv dreptul la educație, la muncă și la libertatea de circulație. Prin decizia lor discriminatorie de a le interzice femeilor să lucreze pentru organizații neguvernamentale naționale și internaționale, talibanii împiedică furnizarea de asistență umanitară și acordarea de sprijin pentru nevoile de bază ale poporului afgan. De asemenea, din august 2021, sunt răspunzători de înăsprirea situației umanitare și economice deja precară din țară.
6. În acest context, amintind Concluziile Consiliului privind femeile, pacea și securitatea din 17 decembrie 2018 și din 14 noiembrie 2022, UE își reafirmă angajamentul față de egalitatea de gen și față de măsuri care țin seama de dimensiunea de gen, inclusiv prin asigurarea tragerii la răspundere pentru toate formele de discriminare și violență împotriva femeilor și a copiilor și prin contribuirea la combaterea acestora.

7. UE își reafirmă angajamentul ferm de a sprijini participarea deplină a tuturor afganilor, inclusiv a femeilor și fetelor și a persoanelor care fac parte din minoritățile etnice și religioase, în toate sferele vieții din Afganistan. UE le solicită talibanilor să își anuleze de urgență deciziile represive, inclusiv pe cele care restricționează educația femeilor și a fetelor și participarea lor deplină, egală și semnificativă la viața publică. Restricționarea accesului femeilor și al fetelor la educație va avea noi consecințe devastatoare asupra economiei și a dezvoltării Afganistanului.
8. UE este gata să adopte noi măsuri restrictive specifice împotriva celor responsabili de încălcări grave ale drepturilor omului și de abuzuri grave împotriva acestora. Aceste măsuri restrictive sunt concepute astfel încât să nu afecteze populația afgană și sunt reversibile.
9. În concordanță cu Rezoluția 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind femeile, pacea și securitatea și cu Rezoluția 2250 a Consiliului de Securitate al ONU privind tineretul, pacea și securitatea, precum și cu rezoluțiile ulterioare relevante ale ONU, UE reamintește rolul crucial al femeilor și al tinerilor în prevenirea și soluționarea conflictelor, în negocierile de pace, în consolidarea și menținerea păcii, în răspunsul umanitar și în reconstrucția postconflict și subliniază importanța participării lor egale și a implicării lor depline în toate eforturile de menținere și promovare a păcii și a securității.
10. UE și statele sale membre vor continua să facă auzită vocea femeilor afgane, inclusiv prin intermediul „Hear Us” și al Forumului liderelor afgane, sprijinit de UE, oferind comunității internaționale ocazia de a asculta perspectivele acestora și de a le lua în considerare în procesul de elaborare a politicilor internaționale privind Afganistanul.

11. UE condamnă cu fermitate faptul că femeilor li s-a interzis să lucreze pentru organizațiile neguvernamentale naționale și internaționale și le solicită talibanilor să își anuleze imediat decizia. UE se numără printre principalii furnizori de asistență pentru poporul afgan și, în această calitate, își menține angajamentul de a acorda în continuare asistență cu scopul de a atenua criza umanitară și socioeconomică gravă. UE este dispusă să ofere sprijin umanitar și pentru nevoile de bază și mijloacele de subzistență în cadrul unei abordări principiale conforme cu dreptul internațional, inclusiv cu dreptul internațional al drepturilor omului și cu dreptul internațional umanitar, aderând la principiile umanitare și mai ales, în acest stadiu, pe baza documentului intitulat „Principiile directe și așteptările donatorilor” privind asistența umanitară.
12. Abordarea principală a UE presupune, îndeosebi, că ajutorul poate continua în cazul în care femeile pot participa în mod semnificativ la acordarea sa și atunci când femeile rămân beneficiare în cadrul unei abordări nediscriminatorii și care nu e menită să facă rău, în spiritul principiului „de către femei pentru femei”, protejând totodată siguranța beneficiarilor. Personalul feminin afectat de interdicție nu ar trebui înlocuit. În situațiile în care activitățile nu pot fi continuate în concordanță cu abordarea principală a UE, se va reevalua sprijinul acordat de UE pentru aceste activități. În această privință, se va institui un mecanism solid de monitorizare. UE le solicită talibanilor să respecte dreptul internațional umanitar, neutralitatea, independența și imparțialitatea operațiunilor umanitare și a operațiunilor menite să satisfacă nevoile de bază, precum și să garanteze că toți lucrătorii umanitari, inclusiv întregul personal feminin, își pot continua participarea la acordarea ajutorului și pot beneficia de acces liber și neîngrădit pe întregul teritoriu.
13. UE va continua să sprijine fără ezitare mass-media afgană independentă, organizațiile societății civile, inclusiv cele care activează în domeniul drepturilor omului și al drepturilor femeilor, precum și pe apărătorii drepturilor omului, în pofida spațiului închis și primejdios în care își desfășoară activitatea.
14. UE se coordonează îndeaproape cu toți partenerii regionali și internaționali și evidențiază rolul esențial al ONU în Afganistan. UE va continua să sprijine pe deplin Misiunea ONU de asistență din Afganistan (UNAMA) în cadrul mandatului său cuprinzător cu o importantă componentă privind drepturile omului, astfel cum se prevede în Rezoluția 2678 (2023) a Consiliului de Securitate, precum și activitatea raportorului special al ONU privind situația drepturilor omului în Afganistan.

15. Consiliul salută prezența UE la Kabul, care consolidează acordarea ajutorului, monitorizează situația politică, de securitate, economică și umanitară, facilitează coordonarea operațională și contactele cu partenerii de punere în aplicare și cu poporul afgan și menține relațiile operative necesare cu autoritățile *de facto*, fără a le conferi vreo legitimitate. Prin prezența sa în această țară, UE va continua să acorde prioritate sprijinului său direct pentru poporul afgan și dialogului cu acesta, incluzând facilitarea trecerii libere și în condiții de siguranță a afganilor care ar putea fi primiți de state membre ale UE.
16. Consiliul amintește importanța activității trimisului special al UE pentru Afganistan în ceea ce privește transmiterea poziției UE în dialogurile cu partenerii regionali și internaționali și cu o varietate de părți interesate, atât în Afganistan, cât și în străinătate, precum și în ceea ce privește contactele cu autoritățile *de facto*, în strânsă coordonare cu statele membre. UE și statele sale membre reiterează că este important să se continue dialogul și cooperarea cu toți partenerii regionali și internaționali pentru promovarea unui Afganistan stabil, sigur și prosper. Dialogul periodic dintre UE și partenerii din Asia Centrală cu privire la Afganistan, precum și relațiile cu vecinii Afganistanului, țări majoritar musulmane, cu Organizația de Cooperare Islamică și țările din Golf – în concordanță cu Comunicarea comună privind un parteneriat strategic cu Golful din 18 mai 2022 – rămân prioritare. În acest sens, UE salută declarațiile ferme ale comunității internaționale, în special ale Organizației de Cooperare Islamică, referitoare la educația femeilor și a fetelor.
17. UE își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu prezența și cu operațiunile grupărilor teroriste în Afganistan, inclusiv Statul Islamic – Provincia Khorasan (ISKP) și Al-Qaida. UE condamnă atacurile teroriste continue care vizează populația afgană, mai ales persoanele care aparțin minorităților etnice și religioase și comunitatea internațională din Afganistan, precum și atacurile îndreptate împotriva țărilor învecinate. Afganistanul nu ar trebui să servească din nou drept bază pentru găzduirea, planificarea, antrenarea, finanțarea sau exportarea terorismului și a extremismului violent către alte țări, și nici pentru amenințarea sau atacarea altor țări. În această privință, UE reamintește solicitarea fără echivoc ca talibanii să înceteze toate legăturile directe și indirecte cu terorismul și reafirmă responsabilitatea ce le revine talibanilor în combaterea terorismului. UE își menține angajamentul față de punerea în aplicare a Planului de acțiune al UE pentru combaterea terorismului în ceea ce privește Afganistanul și a Rezoluției 2593 (2021) a CSONU.

18. UE și statele sale membre sunt pregătite să consolideze și mai mult sprijinul pe care îl acordă vecinilor și partenerilor Afganistanului din întreaga regiune pentru a preîntâmpina efectele colaterale negative, inclusiv exportarea terorismului, extremismul violent și radicalizarea religioasă. UE va intensifica consultările periodice privind combaterea terorismului cu partenerii în cauză și cu țările învecinate, recurgând la foruri/formate bilaterale, regionale sau multilaterale, și va sprijini în continuare consolidarea capacităților acestora pentru a preveni și a combate terorismul și extremismul violent, în strânsă colaborare cu statele membre.
19. UE este preocupată de producerea și traficul de droguri și de creșterea semnalată a cultivării macului opiaceu, care au consecințe potențiale grave asupra sănătății și securității în Afganistan, în țările învecinate și de tranzit, precum și în Europa.
20. În plus, UE este preocupată de riscul de proliferare a armelor de calibru mic, a armamentului ușor și a muniției în Afganistan și în afara acestei țări și, prin urmare, salută faptul că Misiunea ONU de asistență din Afganistan (UNAMA) a fost mandată să sprijine eforturile regionale și internaționale de prevenire și combatere a comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor și a acumulării destabilizatoare a acestora, precum și a deturnării lor în Afganistan și în regiune și încurajează acordarea de sprijin suplimentar activităților în acest sens.
21. UE recunoaște riscul ca o și mai mare deteriorare a condițiilor umanitare și de securitate să forțeze mai mulți oameni să părăsească Afganistanul, ceea ce ar putea duce la creșterea numărului de strămutări forțate, cu consecințe negative asupra eforturilor de combatere a traficului de persoane și de prevenire a migrației ilegale. Monitorizarea fluxurilor de migrație și a riscului de creștere a traficului de persoane, a introducerii ilegale de migranți și a migrației ilegale și potențialei sale instrumentalizări, inclusiv pentru amenințările hibride, ar trebui să continue prin intermediul rețelelor existente și să fie consolidată și mai mult. Într-o abordare de tipul „Echipa Europa”, UE va continua relațiile cu țările terțe și va consolida sprijinul acordat acestora, mai ales în ceea ce privește țările învecinate și țările de tranzit care găzduiesc numeroși migranți și refugiați afgani, pentru a consolida capacitatea țărilor respective de a oferi protecție, condiții de primire demne și sigure și mijloace de subzistență durabile pentru refugiați și comunitățile-gazdă.

22. Protejarea apărătorilor drepturilor omului și a altor afgani aflați în pericol rămâne prioritară pentru UE. UE și statele sale membre vor continua să ofere, în mod voluntar, căi sigure, în principal prin relocare și admisie umanitară, persoanelor expuse riscurilor.
 23. Consiliul invită Înalțul Reprezentant al UE și Comisia să procedeze astfel încât poziția UE să fie transmisă tuturor factorilor din Afganistan, precum și partenerilor noștri regionali și internaționali.
-